

Motion till riksdagen 2005/06:So333

av Karin Granbom (fp)

Förenklat förfarande vid akut insulinbehov

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett förenklat förfarande vid akut insulinbehov.

Motivering

I Sverige räknar man med att det finns minst 350 000 människor med diabetes. De två mest kända och vanligaste formerna av diabetes är typ 1 och typ 2. Vid typ 1 har kroppens egen insulinproduktion helt eller nästan helt upphört. Vid typ 2 är förmågan att producera insulin inte helt borta men mängden insulin räcker inte för kroppens behov. Insulin behövs för att hindra att en alltför hög blodsockernivå uppstår. Om blodsockernivån ligger för högt mår man dåligt och olika organ i kroppen skadas på sikt med allvarliga följder. För att förhindra detta tillförs insulin. För många är det nödvändigt med insulintillförsel flera gånger dagligen. Insulinet tillförs kroppen genom att patienten själv injekterar med spruta. Patienten doserar själv med ledning av läkarens ordination i kombination med blodsockermätning som patienten själv gör med hjälp av en liten mätapparat.

Insulin kan för diabetessjuka hämtas ut på apoteket mot läkarrecept. Detta är ett tillvägagångssätt som i de flesta fall är bra. Det bör dock finnas möjlighet att vid enstaka tillfällen kunna hämta ut insulin utan recept. Det kan t.ex. uppkomma fall då en person med diabetes är på resa och av någon anledning inte kan tillföra insulin, t.ex. på grund av att insulinpennan inte fungerar, insulinet har blivit stulet etc. I stället för att tvingas försöka nå sin ordinarie läkare och få denne att omedelbart skriva ut och skicka ett recept, eller att den diabetessjuka ska behöva övertyga en annan läkare om att han eller hon faktiskt är diabetessjuk och få denna att skriva ut ett recept, bör ett lättare förfaringsätt kunna inträda. Detta skulle t.ex. kunna bestå i att en person som har diabetes och är van vid insulintillförsel kan ansöka om att få ett ID-kort eller

Fel! Okänt namn på

annan typ av intyg som medger ett fåtal uttag av insulin utan recept. På kortet ska personens normala dosering anges. Alternativt kan den normala dosen för patienten läggas in på ett arkiv på Internet där apoteket kan hämta aktuell dos som skrivs ut och bifogas insulinförpackningen. I dag har apoteket ett nationellt register över uttagna läkemedel och kan därför kontrollera att inga onormala uttag sker.

I förlängningen kan den ovan beskrivna rutinen byggas ut ytterligare, så att dagens förfarande med insulinrecept för vissa helt ersätts med förfarandet enligt ovan. Detta skulle minska hanteringen för såväl patienter som forskrivande läkare och apotek. Det är dock viktigt att rutinerna med regelbundna (ofta årliga) ordinarie läkarbesök bibehålls för kontroll av hälsotillståndet, val av insulintyp, dosering, allmän patientrådgivning m.m.

Det är nog så besvärligt att ha diabetes utan att rigida regler skapar ytterligare problem. Även sjukvården har att vinna på en förändring då akuta insulinbehov måste hanteras omedelbart och därmed tränga undan annat planerat arbete. Detta bör regeringen ges till känna.

Stockholm den 28 september 2005

Karin Granbom (fp)